

MATEMATIKA ROZŠIŘUJÍCÍ

MXMVD21C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

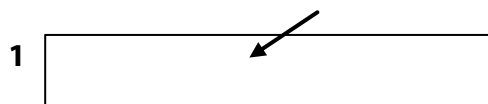
- **Didaktický test** obsahuje **22 úloh**.
- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **uveden na záznamovém archu**.
- **Povolené pomůcky:** psací a rýsovací potřeby, Matematické, fyzikální a chemické tabulky a kalkulátor bez grafického režimu, bez řešení rovnic a úprav algebraických výrazů. Nelze použít programovatelný kalkulátor.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- První část didaktického testu (úlohy 1–11) tvoří **úlohy otevřené**.
- Ve druhé části didaktického testu (úlohy 12–22) jsou uzavřené úlohy, které obsahují nabídku odpovědí. U každé úlohy nebo podúlohy je **právě jedna odpověď správná**.
- Za neuvedené řešení či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** písíci propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Budete-li rýsovat obyčejnou tužkou, následně obtáhněte čáry propisovací tužkou.
- Hodnoceny budou **pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu**.

2.1 Pokyny k otevřeným úlohám

- Výsledky **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

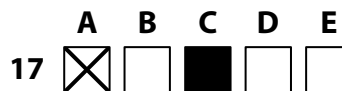
- Je-li požadován celý postup řešení, uveďte jej do záznamového archu. Pokud uvedete pouze výsledek, nebudou vám přiděleny žádné body.
- **Zápisy uvedené mimo** vyznačená bílá pole **nebudou hodnoceny**.
- Chybný zápis přeškrtněte a nově zapište správné řešení.

2.2 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvěte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYNI!

1 Pro $a \in \mathbf{N}$ upravte výraz:

$$\frac{\sqrt{5a} + 5}{\sqrt{5}} \cdot \frac{\sqrt{125} - 5\sqrt{a}}{5}$$

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Aleš si naspořil o 60 % vyšší částku než Dana a ze své naspořené částky již 45 % utratil. Když si Dana za část svých úspor koupila nové kolo, z úspor jí zbyla úplně stejná částka, jako zbyla Alešovi.

(CZVV)

max. 2 body

2 **Vypočtete,**

- 2.1 kolik procent svých úspor utratila Dana za kolo,
- 2.2 kolikrát více utratil Aleš než Dana.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Karel a Emil mají pokosit louku.

Karel by pokosil celou louku sám za t hodin. Emil, který používá elektrickou kosu, by sám pokosil celou louku dvakrát rychleji než Karel.

Louku začal kosit Karel, po půl hodině se k němu přidal Emil a oba společně pak pracovali ještě několik hodin, než byla louka pokosená.

(Karel ani Emil své pracovní tempo nemění.)

(CZVV)

max. 2 body

3 Vyjádřete v závislosti na veličině t ,

3.1 jakou část louky pokosil Karel za půl hodiny,

3.2 jakou část louky pokosil Emil.

VÝCHOZÍ TEXT A TABULKA K ÚLOZE 4

Všech **90 žáků** čtvrtého ročníku dostalo známku ze závěrečného testu.

V tabulce jsou uvedeny pouze četnosti známek 1 a 4.

Dále platí: Žádné dvě četnosti nejsou stejné, medián známek je 2 a modus známek je 3.

Známka	1	2	3	4	5
Četnost	5			2	

(CZVV)

2 body

4 Určete, kolik žáků dostalo ze závěrečného testu trojku.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

Šestimístné číslo splňuje obě následující podmínky:

- Obsahuje všech šest číslic 1, 2, 3, 4, 5, 6.
- Lze ho rozdělit na tři dvojčíslí, která mají stejný ciferný součet.

(Např. číslo 254 316 lze rozdělit na dvojčíslí 25, 43 a 16.)

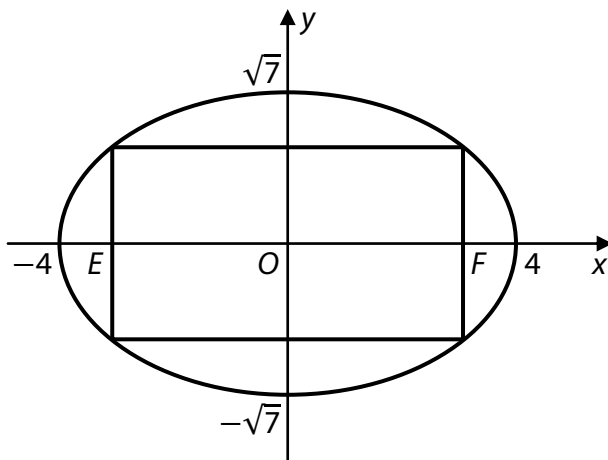
(CZVV)

5 Vypočtete, kolik různých čísel splňuje uvedené podmínky.

1 bod

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 6

Elipsa má střed v počátku kartézské soustavy souřadnic Oxy a poloosy $a = 4$, $b = \sqrt{7}$.
Do elipsy je vepsán obdélník, jehož svislé strany procházejí ohnisky E, F elipsy.

(CZVV)

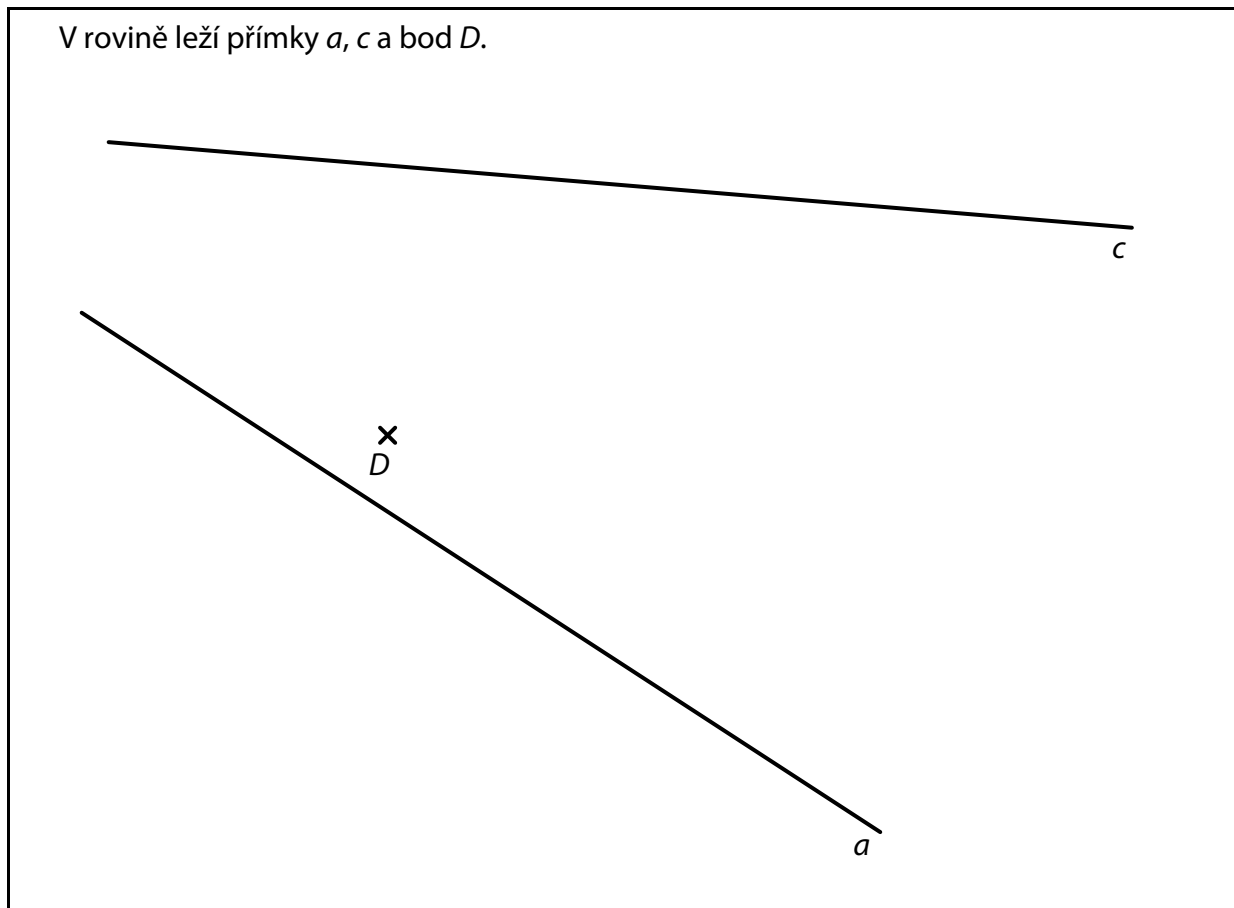
max. 2 body

6 Vypočtěte obsah vepsaného obdélníku.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 7

V rovině leží přímky a , c a bod D .

(CZVV)

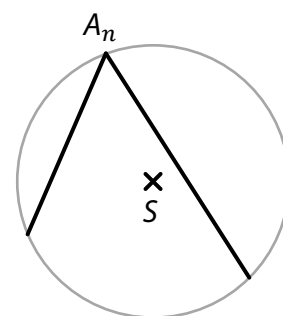
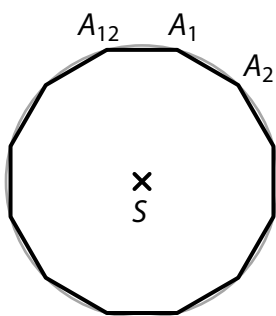
max. 3 body

- 7** Bod D je vrchol pravoúhlého lichoběžníku $ABCD$ se základnami AB , CD a pravým úhlem při vrcholu D .
Vrchol A leží na přímce a , zbývající vrcholy B , C na přímce c .
Sousední strany CD a DA mají stejnou délku.
- 7.1 Hledáme vrcholy A , B , C lichoběžníku $ABCD$.
Provedte náčrtek lichoběžníku $ABCD$ a запиšte rozbor nebo postup konstrukce.
- 7.2 V obrázku sestrojte chybějící vrcholy lichoběžníku $ABCD$ a lichoběžník narýsujte.
Najděte všechna řešení.

V záznamovém archu obtáhněte vše **propisovací tužkou**.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOHÁM 8–9

Pro $n \in \mathbf{N}$, $n \geq 3$ je dán pravidelný n -úhelník $A_1A_2 \dots A_n$, kterému je opsána kružnice se středem S .

(CZVV)

1 bod

8 Pro $n = 12$ určete velikost obvodového úhlu $A_3A_{12}A_8$.

max. 4 body

9 Existuje přirozené číslo $k < n$ takové, že pro $k \neq 20$ má obvodový úhel $A_kA_nA_{20}$ velikost 56° .

9.1 **Vypočtěte nejmenší možné číslo n** splňující uvedené podmínky.

9.2 Pro nejmenší možné n **vypočtěte k** .
Najděte obě řešení.

V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý **postup řešení**.

max. 3 body

10 Je dána rovnice, jejíž levou stranu tvoří nekonečná geometrická řada.

$$\frac{1}{x-1} - \frac{3}{(x-1)^2} + \frac{9}{(x-1)^3} - \frac{27}{(x-1)^4} + \dots = \frac{8-x}{16}$$

10.1 Určete množinu všech $x \in \mathbf{R}$, pro která je řada na levé straně rovnice konvergentní.

10.2 Řešte rovnici v oboru $\mathbf{R}$.

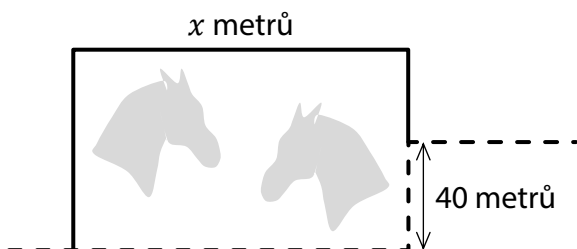
V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý **postup řešení**.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 11

Výběh pro koně bude mít tvar pravoúhelníku, jehož strana měří x metrů.

K ohrazení části výběhu využijeme z již hotových hrází sousedních pozemků (v obrázku jsou vyznačena čárkovanou čarou) úsek dlouhý $(x + 40)$ metrů.

Zbytek hranice výběhu bude tvořit plot v celkové délce 200 metrů.

(CZVV)

max. 4 body

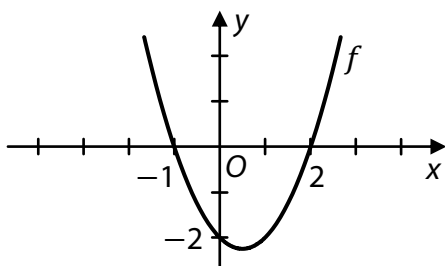
11

- 11.1 Pro $x \in (0; 160)$ vyjádřete v m^2 rozlohu výběhu S v závislosti na veličině x .
- 11.2 Určete všechny hodnoty x , pro které bude mít výběh rozlohu **alespoň** $7\,000 \text{ m}^2$.
- 11.3 Vypočítejte **největší** možnou rozlohu výběhu.

V záznamovém archu uveďte ve všech částech úlohy celý **postup řešení**.

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 12

Kvadratická funkce $y = f(x)$ s definičním oborem $\mathbf{R}$ je dána grafem.

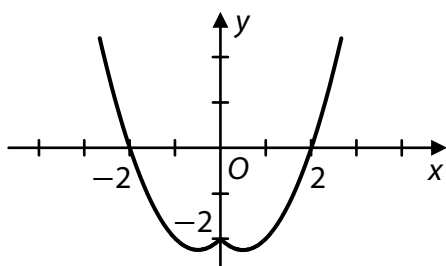
(CZVV)

max. 3 body

12 Všechny funkce dané následujícími grafy (12.1–12.3) mají definiční obor $\mathbf{R}$.

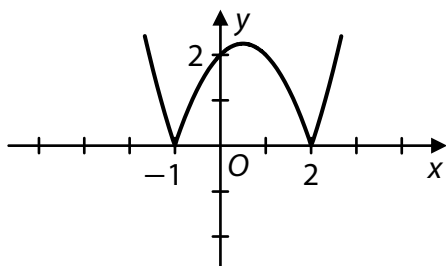
Přiřadte ke každému grafu (12.1–12.3) odpovídající předpis funkce (A–F).

12.1

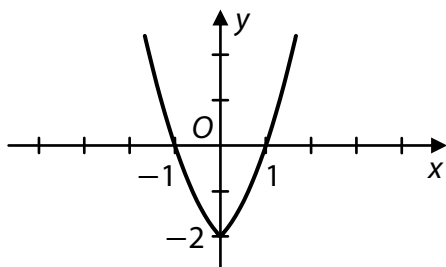
_____

12.2

_____

12.3

_____

- A) $y = -f(|x|)$
- B) $y = f(-|x|)$
- C) $y = f(|-x|)$
- D) $y = -|f(x)|$
- E) $y = |-f(x)|$
- F) $y = |f(-x)|$

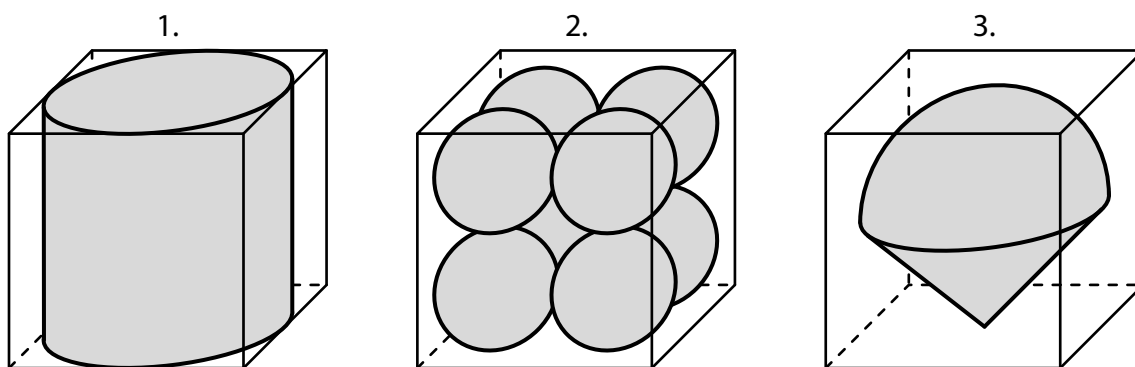
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 13

Jsou dány 3 shodné krychle o hraně délky a .

Do 1. krychle vepíšeme rotační válec, jehož podstavy leží v protějších stěnách krychle.

Do 2. krychle vepíšeme 8 shodných koulí tak, aby se každá z nich dotýkala tří stěn krychle a tří koulí.

Do 3. krychle vepíšeme těleso složené z rotačního kužele a polokoule. Kužel a polokoule mají společnou podstavu, jejíž poloměr je shodný s výškou kužele. Vrchol kužele leží ve středu jedné stěny krychle. (Složené těleso se dotýká každé stěny krychle.)

(CZVV)

max. 3 body

13 Přiřadte ke každé otázce (13.1–13.3) správnou odpověď (A–F).

13.1 Jaký je objem rotačního válce v 1. krychli? _____

13.2 Jaký je celkový objem 8 koulí v 2. krychli? _____

13.3 Jaký je objem složeného tělesa ve 3. krychli? _____

A) $\frac{\pi}{2}a^3$

B) $\frac{\pi}{3}a^3$

C) $\frac{\pi}{4}a^3$

D) $\frac{\pi}{6}a^3$

E) $\frac{\pi}{8}a^3$

F) jiný objem

2 body

- 14 Těleso vznikne rotací pravoúhlého rovnoramenného trojúhelníku kolem odvěsny délky 3 cm.

Jaký je povrch tohoto tělesa?

- A) $9\pi \cdot (1 + \sqrt{3}) \text{ cm}^2$
- B) $9\pi \cdot (1 + \sqrt{2}) \text{ cm}^2$
- C) $18\pi \text{ cm}^2$
- D) $6\pi \text{ cm}^2$
- E) jiný povrch

---

2 body

- 15 Je dán výraz s proměnnou $x \in \mathbf{R}$ a reálným číslem m :

$$\frac{(x + m + 3)(x - 2m)}{x^2 - 4m^2}$$

Pro která čísla m má výraz právě jeden nulový bod?

- A) pouze pro $m = 3$
- B) pouze pro $m = -1$
- C) pro všechna $m \in \mathbf{R} \setminus \{3\}$
- D) pro všechna $m \in \mathbf{R} \setminus \{-1; 3\}$
- E) pro žádné reálné číslo m

2 body

16 Je dána posloupnost $(a_n)_{n=1}^{\infty}$, kde $a_n = n^2 - n + 17$.

Které tvrzení je nepravdivé?

- A) Prvních 20 členů dané posloupnosti jsou prvočísla.
- B) Daná posloupnost je rostoucí.
- C) Pro danou posloupnost platí $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$.
- D) Každý člen dané posloupnosti je liché číslo.
- E) V dané posloupnosti pro každé $n \in \mathbf{N}$ platí $a_{n+1} = a_n + 2n$.

---

2 body

17 Jsou dány dvě **totožné** přímky p, q :

$$p: \begin{cases} x = -1 + 3t, \\ y = 1 + t, \end{cases} \quad t \in \mathbf{R}$$

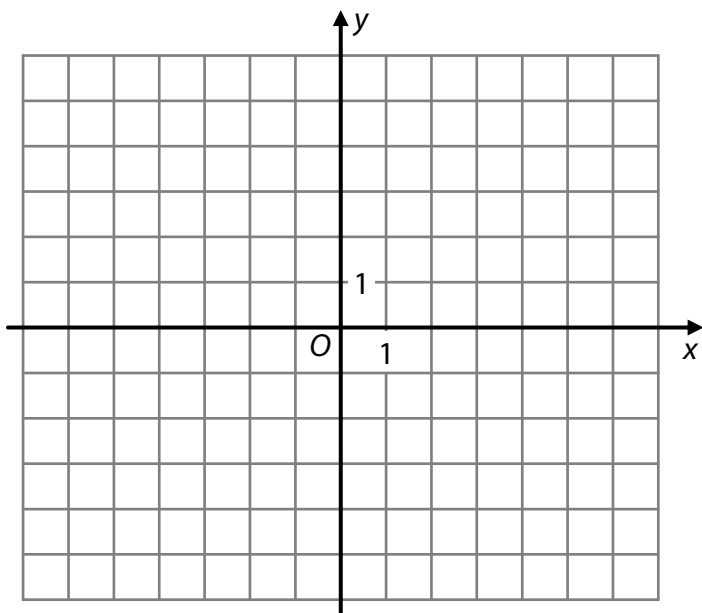
$$q: 6x + by + c = 0; \quad b, c \in \mathbf{R}$$

Jaká je hodnota parametru c ?

- A) $c = 24$
- B) $c = 12$
- C) $c = 4$
- D) $c = 0$
- E) $c = -12$

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 18

V kartézské soustavě souřadnic Oxy je dán bod $C[1; 1]$ a přímka $p: x - y - 4 = 0$.
Na přímce p leží dva různé body A, B , které mají od bodu C vzdálenost 6 jednotek.

(CZVV)

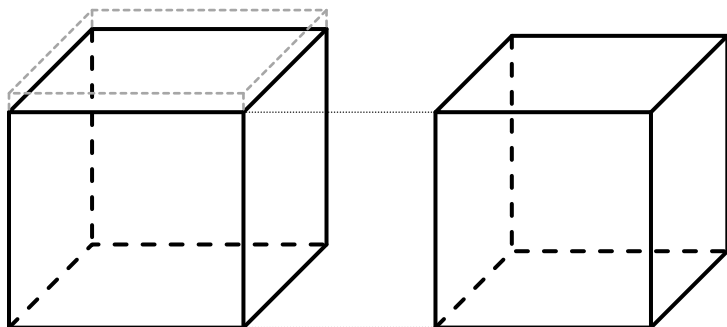
2 body

18 Jaké jsou souřadnice středu úsečky AB ?

- A) $[-2; 2]$
- B) $[-1; 3]$
- C) $[2; -2]$
- D) $[3; -1]$
- E) jiné souřadnice

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 19

Hugo stavěl ze stejných krychliček velkou krychli, ale k dokončení mu chyběla celá poslední vrstva krychliček. Když z této nedokončené krychle 105 krychliček odebral, vznikla menší krychle, která byla o jednu vrstvu krychliček nižší, než měla být velká krychle.

(CZVV)

2 body

19 Kolik krychliček měl Hugo?

- A) méně než 576
- B) 576
- C) 617
- D) 648
- E) více než 648

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Jedna osmina všech osob si koupila po třech losích, jedna čtvrtina osob po dvou losích a zbytek po jednom losu. Ze všech losů zakoupených těmito osobami vyhraje jediný.

(CZVV)

2 body

20 Jaká je pravděpodobnost, že vítězný los bude patřit některé osobě, která si koupila alespoň 2 losy?

A) $\frac{3}{8}$

B) $\frac{7}{12}$

C) $\frac{3}{4}$

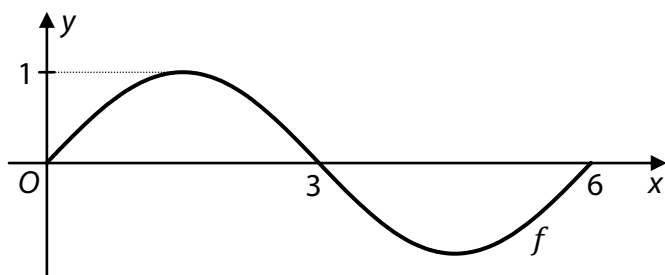
D) $\frac{7}{8}$

E) jiná hodnota pravděpodobnosti

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 21

Funkce f s proměnnou $x \in \mathbf{R}$ má předpis ve tvaru $f: y = \sin ax$, kde $a \in \mathbf{R}$.

Funkce f je určena následujícím grafem.

(CZVV)

2 body

21 Jaký je předpis funkce f ?

A) $f: y = \sin x$

B) $f: y = \sin \frac{x}{3}$

C) $f: y = \sin \frac{x}{3\pi}$

D) $f: y = \sin \frac{3x}{\pi}$

E) $f: y = \sin \frac{\pi x}{3}$

max. 3 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (22.1–22.3), zda je pro každé $x \in \mathbf{R}$ pravdivé (A), či nikoli (N).

22.1

$$x^2 = 2x \Leftrightarrow x = 2$$

A N

22.2

$$\frac{x^2 + x}{x} = 2 \Leftrightarrow x^2 + x = 2x$$

22.3

$$(x + 1)^2 = 9 \Leftrightarrow x + 1 = 3$$

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.